

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.61

Hely

Idő

"1929"

Személy

Szerző:

Cím:

Vörösmarty Mihály sírja körül lesz a kerepesi temetőben a „Magyar Pantheon”

Forrás:

*Fővárosi Hírlap**Bp.*

(Hely)

1929. XII. 25.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Vörösmarty Mihály

sírja körül lesz a kerepesi temetőben a „Magyar Pantheon”

A Szózat és a Zalán futása költőjének sírja ha nem is jeltelen, de porai annyira jelentéktelen sírhant alatt pihennek a kerepesiúti temető egyik elhagyatott és ritkán látogatott oldalsorában, hogy alig, vagy csak hosszas keresés után akad rá a látogató. Egyszerű szürke obeliszk áll a sírhalom felett, rajta csak két szó: „VÖRÖSMARTY MIHÁLY”.

Az első pillanatban talán furesa és megdöbbenő, hogy a haza ennyire kevésbé értékelte nagy fiának nyugalóhelyét, ennyire fukarkodott a márvánnyal és ércel, mely a porló test helyét megőrökíti, de könnyen érthetővé válik, ha meggondoljuk, hogy a nagy lantos 1855-ben, a szabadságharc utáni elnyomatás legvadabb korszakában, a Bach-korszak virágában halt el, amikor tilos és veszedelmes volt minden nemzeti megmozdulás,

rebellis üzelemnek számított volna még a gyász, a sírás és a díszesebb temetés is...

Azóta pedig szinte észrevétlenül suhant el az idő Vörösmarty Mihály porai felett. Szobrot kapott Székesfehérváron is, Budapesten is, de a sírjára a legutóbbi időkig nem gondolt senki.

Néhány évvel ezelőtt született meg a fővárosi műemlékekre felügyelő bizottságban az a nemes gondolat, hogy a nemzet nagyjait sírjukban méltó és művészi emlékekkel kell megőrökíteni, s a kiváltságosak porait külön parcellába helyezze,

meg kell teremteni a kerepesi temető egy részén a magyar Pantheon.

A magasztos szándék még nem testesült meg, de már közeledik a megvalósuláshoz. A Pantheon-parcella legelső új lakója talán éppen Vörösmarty Mihály lesz. Miután nagyon sok olyan halott is nyugszik a kerepesi temetőben, akik még oly időben hunytak el, mikor még a sírokról rendes könyveket nem vezettek, sőt sok sírhalom emlékmű sem jelöl meg,

a főváros felhívta a tudományos, művészi és társadalmi intézményeket, hogy jelentsek be a hozzájuk tartozó neves halottak pontos nyugalóhelyét.

A beérkezett adatokból és a rendelkezésre álló névsorból most összeállítottuk a díszparcellába kerülő halhatatlanok sorát. A listában nem szerepelnek a 48-as szabadságharc hősei, mert ezek a katonai hősi temető egyik megkülönböztetett, előkelő helyére kerülnek.

A Pantheon-parcellába kerülnek többek között: Ballagi Mór, Csiky Gergely a drámaíró, Nyeviczky József országbíró-ítélőmester, Paulay Ede, Reviczky

Gyula, a költő, Semmelweis Ignác dr., az „anyák megmentője”, Szabados Károly, a muzsikus, Ybl Miklós, Lendvayné, a legendás színésznő, Thaisz Elek, a régi Pest népszerű rendőrfőkapitánya, a többi sok ismert halott nagysággal együtt.

Vörösmarty Mihály hamvainak áthelyezésével egyidejűen új, művészi, méltó és

grandiózus emléket akarnak állítani a sír fölé,

amelyre a jövő évi költségvetésben 30.000 pengőt irányszott elő a törvényhatóság.

A síremlék felállításának elkészítésére alakult ad hoc bizottság, amelyben képviselve van az Akadémia, a Képzőművészeti Tanács és a Kisfaludy Társaság is, — kedden foglalkozott e kérdéssel. A hely kijelölése ez alkalommal nem történt meg pontosan, csak

az elvi részben állapodtak meg, egyúttal kimondták a nyilvános tervpályázat meghirdetését.

A székesfőváros Vörösmarty Mihály síremlékét kivételesen ritka és szép művészi feladatnak tartja, ezért az egész magyar művészvilág általános és kivételes érdeklődésére számít.

Székesfővárosi házinyomda 1927 — 1695

Vitás e pillanatban, hogy az új sírboltba csak a költőt egyedül helyezték-e örök nyugalomra, vagy hitvesét is, aki ugyancsak a kerepesi temető lakója, de férjétől egészen távol, külön sírban pihen.

Vörösmarty Mihály hitvese is egészen egyszerű obeliszk alatt van eltemetve. A „Merengőhöz” címzett gyönyörű költemény két sora a sírirat rajta:

„Hova merül el szép szemed világa, s mi az, amit a ködös távolban keres...”

Ugyancsak a jövő esztendőben kerül sor a régi temetők helyére tervezett emlékkertek megvalósítására is. A régi vizivárosi, tabáni és krisztinavárosi temetőkről van szó. A felhagyott temetők sírjainak felbontása már meg is kezdődött, január 1-én pedig megkezdődik a generális exhumálás.

A temetők fái és növényzetét a maga eredetiségében érintetlenül hagyják, s éppen ezzel

a vadonszerűségével lesz poétikussá ez a pár emlékkert.

Az érdekesebb síremlékeket esetleg helyükön is hagyják. Az is szóba került, hogy a park egy kisebb területén

sírközmúzeumot létesítenek a történelmi becsű gazdátlan sírkövekből.

A régi tabáni temetőben sok a honvédsír. Azok a hős fiúk pihennek itt, akik Budavár ostrománál estek el a szabadságharc alatt. Megkérdezték a honvédelmi minisztériumot, mi a szándéka ezekkel a sírokkal, mire a napokban érkezett meg a válasz:

a 48-as hősök porait innen is átszállítják a rákoskeresztúri hősi temető díszparcellájába.

A régi vizivárosi temetőben levő honvédtömegsír felett áll egy nagyobb emlékmű is. Ez az emlékkertben marad, de nem a mai helyén, hanem a budaörsi út mellé helyezik át. Az áthelyezés azért vált szükségessé, mert a mai helyén talajeszuzamlás észlelhető, ez veszélyezteti az emlékbobeliszk épségét.